

Dezacordul între Marile Puteri Rusia ocupă Armenia. — Austria amenință Novi-Bazarul

Urmările marilor comotțiuni naționale Datoria partidelor politice față de maturitatea de care a dat dovadă țara

L'Indépendance Roumaine înregistrează informația unui jurnal independent care a tălmăcit ca cheazășie pentru o înțelegere viitoare între partidul conservator și conservator-democrat, faptul că *Evenimentul* din Iași vorbise de chestiunea agrară și de votul universal.

În articolul *Evenimentului*, care reprezintă la Iași grupul conservator adversar al oricărei înțelegeri între cele două partide azi la guvern, nu e nimic de felul acesta.

Repetăm pentru a mia dată, că barbații cari reprezintă la guvern partidele conservator și conservator-democrat au avut și au o singură grijă: aceea de a duce la bun sfârșit o operă, care e tot odată o sarcină și o onoare, adică să diriguiească politica României, în împrejurările internaționale actuale.

Nu știm câți membri ai partidului conservator se vor considera ca legați prin articolul din *Evenimentul* și câți din ei ar fi adus astfel adeziunea lor la revizuirea Constituției în partea ei cea mai radicală.

Nu știm câți din aceia cari, sunt doi ani de atunci, credeau că nu era nici o nevoie să se schimbe sistemul electoral al României, sunt convingși că trebuie să trecem de la cele trei colegii electorale la votul universal pur și simplu sau la o reformă în sensul acesta.

Nu știm nici în ce constă, evident în liniile sale mari, reforma agrară de care a vorbit *Evenimentul*, și dacă e vorba de o reformă agrară care ar trebui să fie precedată de revizuirea citorva principii constituționale.

După părerea noastră, articolul din *Evenimentul* n'are însemnătatea ce presa s'a grăbit să-i dea, iar constatarea făcută de *L'Indépendance Roumaine*, că partidul liberal e acela care cel dintâi a afirmat că revizuirea Constituției era o necesitate imperioasă, această constatare, deși dreaptă, nu era atât de urgentă.

Asta nu ne împiedică să relevăm ca ceva caracteristic faptul că, *Evenimentul* — care întotdeauna a fost, sau cel puțin fusese la aripa dreaptă a partidului conservator, se declară azi în favoarea unui sistem electoral care se apropie de votul universal și a unei reforme agrare, ori-care ar fi ea.

Aceasta pentru că anul 1913, întocmai ca 1907, dar sub o formă mai frumoasă și foarte încurajatoare, este un an de mari zguduiri.

În vremuri normale, ideile își croiesc drumul încet. Vine o comotțiune, și iată-le înaintind cu salturi mari, afară numai dacă comotțiunea nu le ucide deabinelea. Ni se va ierta, poate, o indiscrețiune.

Intr'o discuție de astă iarnă, între un conservator democrat și un conservator care voia războiul pentru război și cu orice preț (un conservator care, fie zis în paranteză, s'a remarcat în totdeauna prin opoziția lui la orice revizuire a Constituției) conservatorul-democrat explica interlocutorului său, că un război ar face să răsară cu o putere neînchipuit de mare necesitatea urgenței pentru revizuirea Constituției, cu toate consecințele ei politice, economice și sociale.

Prevederea, — era doar atât de ușoară, — s'a realizat.

Marile probleme au fost puse în lumină de zguduirea din 1907. Trebuie să recunoaștem, fără a comite nici o nedreptate, că soluțiunile au fost mediocre și că, dacă în structura socială e o schimbare de la 1907 încoace, opera legislativă a jucat un rol secundar în această prefacere. E sigur că după 1913, marile probleme vor fi puse în evidență.

Adâncimea vederilor, darul prevederii, acest amestec de curagiu și de prudență care e caracteristica oamenilor de Stat, pentru că orice politică sănătoasă este arta posibilităților, vor avea ocaziunea rară de a se produce și afirma.

Noi nu știm prin ce combinațiuni, prin ce transformări bruște și neprevăzute vom avea de trecut, înainte ca să se poată efectua opera foarte serioasă, foarte sănătoasă și foarte înțeleaptă pe care România o așteaptă de la cercurile ei conducătoare.

Prioritatea, pe care partidul liberal ține s'o reclame, în ce privește ideea revizuirii Constituției, nimeni nu i-ar putea-o contesta.

Dar pentru națiune, chestiunea priorității nu prea are importanță.

Ceea ce trebuie, e că toată lumea, ca toate partidele cari se vor găsi în acel moment la guvern sau în opoziție, să fie pătrunse de conștiința exactă a necesităților reale și să fie capabile de a înlătura din judecata lor orice considerație de interes sau de calcul de partid, ori-ce prejudecată reacționară sau prejudecată radicală.

Țara a dat dovadă de o admirabilă maturitate. Să nădăjdăm că legăturii ei, — acel de la guvern ca și acel cari vor fi atunci în opoziție — vor ști și ei să facă dovada unei maturități cel puțin egală cu cea a maselor.

Rusia trimite trupe Londra.-Ziarul „Daily Mail” află din Odesa, că aci au plecat trei vase încar- cate cu trupe cu destinația spre Bacum. Transporturi identice se pregătesc a fi trimise și de la Nowosisk, tot cu aceiași destinație.

Serviciul telegrafic și telefonic al „Opinieii”

Serviciul telegrafic al *Agenciei Romine* este foarte redus pe ziua de astăzi — și el confirmă în parte toate știrile date în ediția noastră de aseară.

Iată cuprinsul acelora din știrile agenției, care au oare-care importanță:

Ora 11 a. m.

O PROPUNEPE

Atena.—În urma unei înțelegeri stabilită între aliași toți președinții de consiliu se vor duce la București pentru a propune ca să se ție la Niș o conferință, în vederea armistițiului, paralel cu conferința ce se va ție la București pentru preliminările de pace.

D. Venizelos a plecat la ora 5 dimineață. Ceilalți reprezentanți ai Greciei la conferința de la București, vor fi d-nii Pannas, fostul ministru grec la Sofia, Politis, profesor la facultatea din Paris și Streit ministrul Greciei la Viena. Aceștia vor fi însoțiți de doi ofițeri, d-nii Pollis și Exedactylos, desemnați de rege.

În jurul intervenției Austriei

Belgrad. Se asigură că ieri după amiază d. Ugron, ministrul Austro-Ungariei, a făcut un demers pe lângă d. Pasici, în chestia încetării ostilităților înainte de începerea negocierilor de pace.

Pe de altă parte biroul presei află că trupele sârbești au terminat mișcarea de înconjurarea Vidinului și că au fost numiți delegați pentru conferința de la București d-nii Pasici, președintele consiliului, Spalacovici, fostul ministru Sârb la Sofia, d. Mihail Ristic, actualul ministru sîrb la București, doi experți militari colonelii de stat: major Smiljanic și Calafatovici precum și doi secretari ministeriali.

D. Pasici, însoțit de ceilalți membri ai delegației va pleca Duminică la ora 9 dim., — cu un vapor special al societății sârbe de navigație pînă la Turnu-Severin, de unde vor continua drumul pînă la București cu un tren special. D. Patsu ministrul de finanțe va fi ad-interim pînă la întorcerea d-lui Pasici.

Dezmințire categorică

Belgrad.—Biroul Presei dezmințe în modul cel mai categoric zvonul răspândit de unele ziare din străinătate cum că Grecia și Serbia s'ar fi înțeles cu Turcia în scop de a întreprinde acțiunea actuală în contra Bulgariei.

Același birou află că după ultima înțelegere tratativele militare privitoare la armistițiu vor avea loc la Niș paralel cu negocierile din București.

Holera în Serbia

Belgrad.—După informațiuni oficiale au fost pînă acum în tot regatul Serbiei 400 cazuri de holera dintre care 161 mortale.

Printre cei bolnavi au fost 348 de soldați. La Belgrad au fost 118 cazuri.

Acțiunea Austriei și Italiei

Ora 1.

Paris.—Ziarul „Echo de Paris” află din sursă diplomatică că Austria și Italia au făcut cunoscut la Sofia și Belgrad, că nu vor permite intrarea acestora în Sofia. În acest scop ambele state au și luat măsurile cuvenite.

Ziarul apelează la Franța cerînd ca guvernul să iee toate măsurile de rigoare, pentru ca Grecii și Sîrbii să nu fie stingheriți în acțiunea lor dreaptă.

Hotărîrea Grecilor

Paris.—Ministrul de externe al Greciei, într'un interview acordat corespondentului din Atena al ziarului „Newyork Herald”, declară că Grecia nu va acorda armistițiul cerut de bulgari, ori cit de energică ar fi procedarea puterilor.

Împreună cu Serbia, Grecia va cere ca mai întâi să fie semnate preliminările de pace. Altfel ei vor intra în Sofia, chiar dacă România s'ar decide să încheie o pace separată cu Bulgaria.

Declarațiile d-lui Marghiloman

Berlin.—Ziarul „Berliner Tageblatt”, publică un interview pe care corespondentul său din București l-a avut cu d. Alexandru Marghiloman. Ministrul de finanțe romîn, declară că acțiunea României e conformă cu mandatul pe cari marile puteri i-l-au dat, de a restabili ordinea definitivă în Balcani.

D. Marghiloman a mai declarat că relațiunile dintre România și Aus-

tria sunt foarte bune, dar că România are în vedere în primul loc interesele sale proprii. Atitudinea Austriei față de România în tot timpul crizei a fost corectă și prietenească.

Întrebat asupra situației financiare, ministrul a declarat că finanțele României sunt excelente, și că nu numai că nu se simte nevoia unui împrumut, dar că nici chiar propriile depozite, pe care România le are la Bănci, nu au fost ridicate.

Ministrul a încheiat, exprimîndu-și credința că pacea definitivă va fi în curînd încheiată.

Turcii continuă ofensiva

Berlin.—Ziarul „Lokal-Anzeiger” află din Adrianopole că trupele de cavalerie turcești au ocupat, în urma unui atac violent, localitatea Mustafa-Pașa.

Bulgarii fug mereu și de cînd au reluat ofensiva Turcii au recucerit 190 tunuri, anunță ziarul „Adevărul”.

Turcii nu ocupă teritoriul bulgar

Constantinopol.—Răspunzînd unei telegrame a ministrului de externe bulgar, marele Vizir spune că într'adevăr trupele turcești au trecut frontiera bulgară. Aceste au fost însă niște patrule de recunoaștere, cari au primit însă imediat ordin de la generalisim, să se retragă dincoace de frontieră.

O declarație a regelui Constantin

Paris.—Corespondentul ziarului „Figaro” din cartierul general grec, a obținut un interview de la Regele Constantin al Greciei, care a vorbit cu o profundă revoltă de masacrele bulgare. Regele a declarat apoi: — „Vom merge și trebuie să mergem la Sofia.”

O vizită a Regelui

E probabil că M. S. Regele, înainte de a lua reședința la Sinaia, va inspecta armata de vest.

